

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11568/2014-ERU

V Praze dne 9. prosince 2014

Č. j. 11568-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-11568/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **MERTASTAV s. r o.**, se sídlem Předklášteří, Štěpánovská 1176, okres Brno - Venkov, PSČ: 666 02, IČ: 262 47 461, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost MERTASTAV s. r o., se sídlem Předklášteří, Štěpánovská 1176, okres Brno - Venkov, PSČ: 666 02, IČ: 262 47 461, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území obce Vysočany, v části obce Molenburk, u domu č. p. 142 zemní práce související s realizací stavby „obec Vysočany-ČOV a stoková síť“ pomocí strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 90, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti MERTASTAV s. r o., se sídlem Předklášteří, Štěpánovská 1176, okres Brno - Venkov, PSČ: 666 02, IČ: 262 47 461, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 8 000 Kč** (slovy: osm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29714.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti MERTASTAV s. r o., se sídlem Předklášteří, Štěpánovská 1176, okres Brno - Venkov, PSČ: 666 02, IČ: 262 47 461, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou

splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29714.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 15. srpna 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu dodržování ustanovení ust. § 68 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 90 k němuž došlo dne 9. června 2014 v obci Vysočany v části obce Molebruk, u domu č. p. 142. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 22. září 2014 Protokol o kontrole č. K026514, č. j. 07570-5/2014-ERU, který byl kontrolované osobě doručen téhož dne. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. KO-07570/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 3. prosince 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 11568-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost MERTASTAV s. r. o., se sídlem Předklášteří, Štěpánovská 1176, okres Brno - Venkov, PSČ: 666 02, IČ: 262 47 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že stavebně technická činnost účastníka řízení byla prováděna na základě uzavřené smlouvy o dílo mezi investorem stavby „Obec Vysočany-ČOV a stoková síť“ byl svazek obcí Dražansko a okolí, hlavním dodavatelem stavby společnost IMOS Brno, a. s., subdodavatelem, který prováděl část vodního díla SO 02.02 gravitační kanalizace, byl účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky stavby, tj. objednatel společnosti IMOS Brno, a.s., IČ: 25322257 a účastníkem řízení v postavení zhotovitele byly upraveny Smlouvou o dílo ze dne 18. prosince 2013 č. [REDAKCE].

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu v zájmovém území výstavby bylo provedeno dne 26. února 2014, včetně písemného vymezení podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu. Při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Dne 9. června 2014 došlo v obci Vysočany, v části obce Molenburk, v katastrálním území Molenburk a Housko v souvislosti s prováděním zemních prací k poškození středotlakého plynovodu PE dn 90. K poškození plynárenského zařízení došlo v místě křížení plynovodu s výkopem rýhy pro novou kanalizační přípojku. Účastník řízení nejprve provedl ruční sondu a obnažil plynovod pro jeho lokalizaci. K samotnému poškození plynovodu došlo při následném strojním výkopu rýhy pro kanalizační přípojku, kdy byl středotlaký plynovod zachycen lžicí zemního stroje (bagru). Došlo k zachycení a proražení středotlakého plynovodu lžicí zemního stroje. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku - denní záznamy stavby na listu č. [REDAKCE]. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 431 m³ po dobu 20 minut, avšak nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který o události ze dne 9. června 2014 pořídil Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE].

Veškeré náklady spojené s opravou a únikem plynu účastník řízení uhradil.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 9. června 2014 v katastrálním území obce Vysočany, v části obce Molenburk u domu č. p. 142 zemní práce související s realizací stavby „Obec Vysočany - ČOV a stoková síť“ pomocí strojního mechanismu (bagru KOMATSU PC 95 R), při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Z Protokolu o kontrole č. K026514 ze dne 22. září 2014 vyplývá, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z příslušné projektové dokumentace, z Protokolu o předání staveniště. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo provedeno dne 26. února 2014 v terénu a vizuálně vyznačeno barvou. Účastník řízení nejprve provedl ruční sondu v místě křížení výkopu s plynárenským zařízením, avšak dále postupoval v rozporu s podmínkami stanovenými ve Vyjádření ke stavbě kanalizace a ČOV vydané Jihomoravskou plynárenskou a.s. z roku 2007 a Protokolu o vytyčení ze dne 26. února 2014 a to tím, že práce prováděl za pomoci strojního mechanismu a lžice bagru plynárenské zařízení poškodil. Účastník řízení prováděl dne 9. června 2014 zemní práce v zájmovém území výstavby, ve kterém bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval a zemní práce vykonával pomocí strojního mechanismu - bagru.

Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 9. června 2014. v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Vysočany, části obce Molenburk u domu č. p. 142 práce související s realizací stavby „Obec Vysočany – ČOV – a stoková síť“ pomocí strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 90, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž způsobil únik zemního plynu v objemu 431 m³. V důsledku poškození plynovodu nebyla přerušena dodávka plynu žádnému konečnému odběrateli. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu

společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, že existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z příslušné projektové dokumentace a z Protokolu o předání staveniště ze dne 27. ledna 2014. Vytyčení plynárenského zařízení pak bylo provedeno v zájmovém území výstavby prokazatelně (barvou) dne 26. února 2014. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem, např. že musí být práce v ochranném pásmu prováděny pouze ručně. Účastník řízení před zahájením výkopových prací provedl ručně kopané sondy v místě křížení středotlakového plynovodu s výkopem rýhy pro kanalizační přípojku. Tento postup účastníka řízení byl správním orgánem shledán jako polehčující okolnost.

V místě křížení kanalizační přípojky a plynárenského zařízení však účastník řízení práce vykonával pomocí strojního mechanismu. Takový postup účastníka řízení byl správním orgánem shledán jako okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje, a proto jej správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE dn 90, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém objemu 431m³. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 20 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že se účastník řízení vzniklou škodu uhradil.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 8 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka

řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 8 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 8 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly